

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุน
การปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก นันทภพ ไชยสงค์

รองผู้อำนวยการกองปฏิบัติการข่าวสาร หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2568

เอกสารวิจัยเรื่อง

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์
สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการ
สงครามพิเศษ

โดย

พันเอก นันทภพ ไชยสงค์

อาจารย์ที่ปรึกษา

พันเอก ปราโมท หม่อมศิลา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2568 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ผ่าน**

พลตรี

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(เกียรติชัย โอภาโส)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

ประธานกรรมการ

(สุเทพ ยั่งยืน)

พันเอก

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(กอสิน กัมปนยุทธ)

พันเอก

กรรมการ

(ปราโมท หม่อมศิลา)

พันเอกหญิง

กรรมการ

(มนทิรา ยิ้มสมบุญ)

พันเอกหญิง

กรรมการและเลขานุการ

(นวลสมร จรวงษ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก นันทภพ ไชยสงค์
เรื่อง	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
วันที่	9 กันยายน 2568 จำนวนคำ : 12,571 จำนวนหน้า : 32
คำสำคัญ	การปฏิบัติการข่าวสาร สื่อสังคมออนไลน์ กองทัพบก หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ การเพิ่มประสิทธิภาพ
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ เพื่อศึกษาสถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และเพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ผลการศึกษา พบว่า หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษมีศักยภาพในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อปฏิบัติการข่าวสาร แต่ยังขาดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและระบบเฝ้าระวังข่าวลวงที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาหลักที่พบ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล ข่าวลวงที่แพร่กระจายผ่านสื่อออนไลน์ และขาดแนวทางที่เป็นมาตรฐานสำหรับกำลังพล แนวทางที่เสนอ ได้แก่ การจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในหน่วยทหาร การจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข่าวลวง การนำ AI และ Big Data มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การฝึกอบรมกำลังพลเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัล และการพัฒนาแพลตฟอร์มภายในของกองทัพเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Nanthapop Chaisong
TITLE : Strategies for Enhancing the Efficiency of Social Media Usage to Support Information Operations of the Special Warfare Command
DATE : 9 September, 2025 **WORDCOUNT :** 12,571 **PAGES :** 32
KEYS TERMS : Information Operations, Social Media, Royal Thai Army, Special Warfare Command, Efficiency Enhancement
CLASSIFICATION : Unclassified

This research aims to enhance the efficacy of social media in supporting the Special Warfare Command's information operations. Its threefold objectives are: to examine the current state of social media use in this context, to identify challenges and obstacles encountered, and to propose effective optimization strategies for the Command's social media utilization in information operations. The study found that while the Special Warfare Command can utilize social media for information operations, it lacks standardized operational guidelines and an effective disinformation monitoring system. Key challenges include data security risks, misinformation proliferation, and absent personnel protocols. Proposed solutions involve developing comprehensive social media guidelines for military units, establishing a disinformation monitoring center, integrating AI and Big Data analytics for information assessment, providing digital media literacy training, and creating an internal military platform for authoritative information. These measures should enable the Command to effectively use social media and mitigate cyber threats.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลในหัวข้อ “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ” เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ทำให้สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติของกองทัพบกต่อไปและส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในที่สุด เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วย ความกรุณาจาก พลตรี เกียรติชัย โอภาโส ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก รวมทั้ง คณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาให้ความรู้ และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า โดยเฉพาะอาจารย์ พันเอก สุเทพ ยั่งยืน ประธานกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล, พันเอกหญิง มนทิรา ยิ้มสมบุญ กรรมการ, พันเอกหญิง นวลสมร จรวงษ์ กรรมการและเลขานุการ และ พันเอกปราโมทย์ หม่อมศิลา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาสับสนุน ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้งานวิจัยนี้ เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ พันเอก กอสิน กัมปนยุทธ์ เสนาธิการกองพลรบพิเศษที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ตลอดห้วงระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูล อีกทั้งเสนอแนะแนวคิดที่มีประโยชน์ต่อการวิจัย ความดีอันเกิดจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยการทัพบกและผู้ที่สนใจ ที่ต้องการศึกษาข้อมูลและนำเอกสารวิจัยฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นรูปธรรมต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)	8
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566 – 2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	8
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ(พ.ศ.2566-2570)	9
แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี ของกองทัพบก (พ.ศ. 2566-2570)	9
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ	10
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการข่าวสาร	11
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์	12
ทฤษฎีการสื่อสาร	12
ทฤษฎีการรับรู้	13
ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	13
ทฤษฎีเครือข่ายสังคม	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 3 บทวิเคราะห์	
สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสังคมไทย	20
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	21
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์	22
การวิเคราะห์ TOWS Matrix	23
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์	25
บทที่ 4 บทอภิปรายผล	
สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์	26
ปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์	27
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์	28
สรุปการอภิปราย	28
บทที่ 5 บทสรุป	
สรุปผลของการวิจัย	29
ข้อเสนอแนะ	31
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	32
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2 การจัดหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ	10

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของประเทศไทย (พ.ศ. 2561-2580)¹ ด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยมุ่งเน้นการป้องกันและจัดการกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น การป้องกันอาชญากรรม การจัดการภัยพิบัติ และการรักษาความมั่นคงของระบบไซเบอร์ ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ต่างๆ เหล่านี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (01) ความมั่นคง แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ ที่มุ่งเน้นการสร้างความสงบให้เกิดขึ้นในประเทศชาติบ้านเมือง สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคีปรองดอง สร้างสำนึกจงรักภักดี และความภาคภูมิใจในชาติ ให้เกิดขึ้นกับประชาชนทุกหมู่เหล่า ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและ ธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของ ประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน รวมทั้ง นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)² สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี หมวดประเด็นความมั่นคง นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ที่มุ่งเน้นให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านการส่งเสริมการเรียนรู้ จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตร และเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตลอดจนส่งเสริม การอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือ

ศาสนา นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้น ให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ การป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้สอดคล้อง มาตรฐานสากล สามารถแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ทางสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึง พัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในส่วนของกองทัพบกได้มีการออกแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) กองทัพบก เรื่อง การพิทักษ์รักษา การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมี เป้าหมายให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความปลอดภัยสูงสุด ทั้งภายในเขตพระราชฐานและ การเสด็จฯ ไปประกอบพระราชกรณียกิจในพื้นที่ต่างๆ รวมทั้งได้รับการเทิดทูนอย่างสม พระเกียรติ ในฐานะสถาบันหลักสำคัญของชาติ และศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ และ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การรักษาความมั่นคงของรัฐ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กองทัพบก มี ชีตความสามารถและความพร้อมในการร่วมแก้ไขปัญหายภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติในรูปแบบต่างๆ ภัยแทรกซ้อนที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ รวมทั้ง ปัญหาวิกฤติด้านความมั่นคงทั้งจากภายในประเทศและจากภายนอกประเทศ ให้ลดลง อย่างมีนัยสำคัญหรืออยู่ในระดับที่ควบคุมได้

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ (นสศ.) ในฐานะเป็นหน่วยที่ได้รับการกิจจาก กองทัพบกในการปฏิบัติการข่าวสาร สนับสนุนภารกิจของกองทัพบกในภาพรวม โดยเฉพาะการปฏิบัติการข่าวสารเพื่อสนับสนุนความมั่นคงของรัฐ และการปฏิบัติการ ขาวสารเพื่อส่งเสริมการปกป้องสถาบันหลักของชาติ และมีหน้าที่ศึกษา วิจัย พัฒนา หลักนิยมการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน ได้เล็งเห็นถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ของกำลังพลและครอบครัวที่ยังไม่มีความเหมาะสม ทั้งในด้านห้วงเวลาและระยะเวลา ที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ วัตถุประสงค์และรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาในสื่อสังคม ออนไลน์ ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อตัวกำลังพลและต้นสังกัด หรืออาจ รุนแรงถึงขั้นกระทำความผิดกฎหมายต่างๆ เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท, พระราชบัญญัติ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทาง

คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นต้น ซึ่งหากหน่วยมีการจัดการความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้กำลังพลได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ก็จะสามารถกำหนดวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลให้เกื้อกูลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยได้

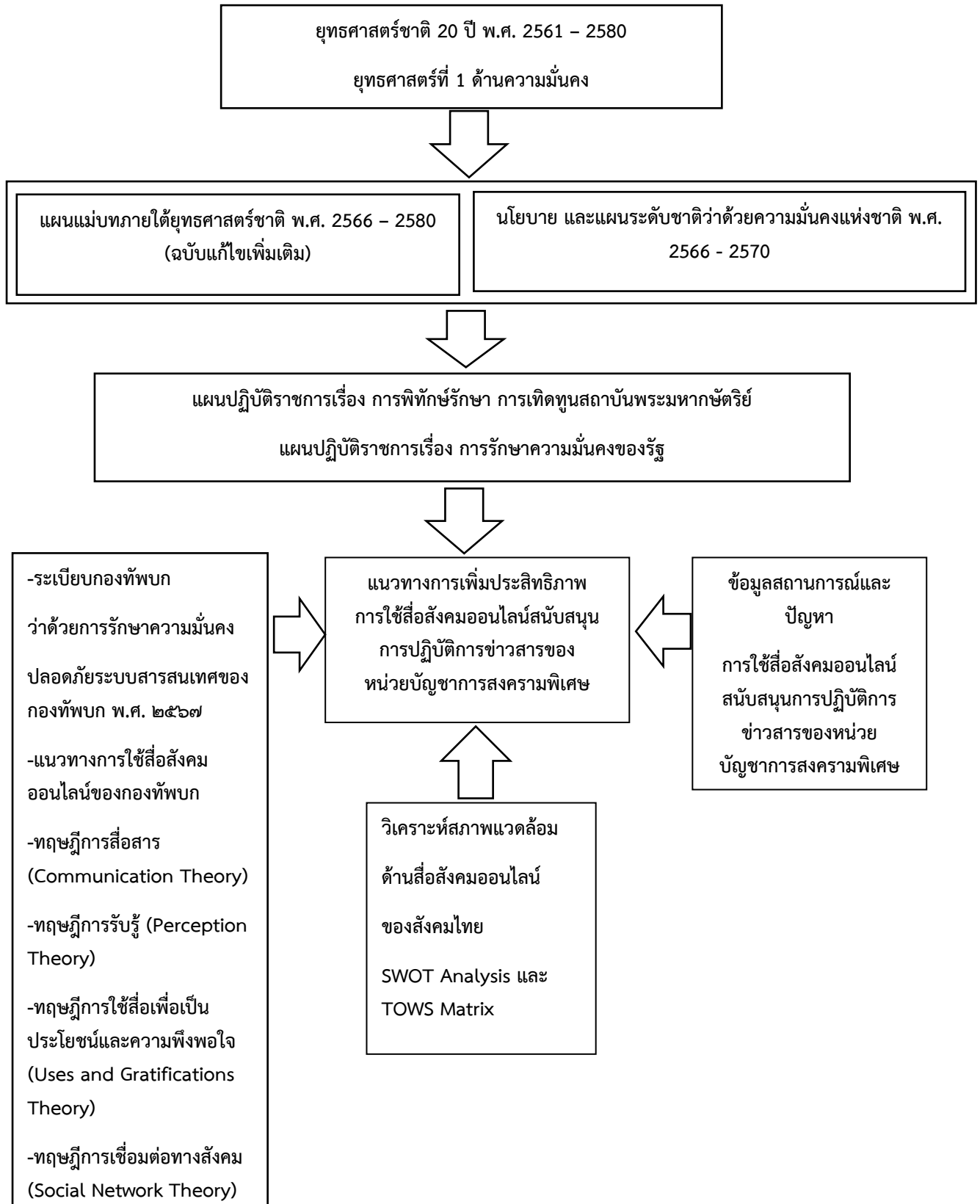
ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในยุคดิจิทัลที่สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทอย่างสูงในชีวิตประจำวัน การสื่อสารบนแพลตฟอร์มดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทุกภาคส่วน รวมถึงการทหาร ที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาเทคนิคในการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) ให้สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อสร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง ควบคุมข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางทหาร และเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลของหน่วยในทางที่ไม่สร้างสรรค์นั้น มีข้อเสียที่ส่งผลกระทบได้หลายด้าน ทั้งต่อบุคคล หน่วยงานต้นสังกัด สังคม และวัฒนธรรม ในภาพรวมของประเทศ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่สร้างสรรค์ อาจก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล และปัญหาสุขภาพจิตอื่น ๆ มีงานวิจัยพบว่าการเสพเนื้อหาที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น เนื้อหาที่กระตุ้นอารมณ์รุนแรง หรือเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความขุ่นข้องใจ อาจทำให้เกิดความรู้สึกเครียดหรือวิตกกังวลสะสม ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) ในภาพรวมของหน่วยด้วย

ผู้วิจัยจึงมีเป้าหมาย ที่จะวิเคราะห์วิธีการและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ทั้งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย การตอบโต้ข่าวลวง (Fake News) และ การเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับสาธารณชนและสื่อมวลชน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการข่าวสารให้กับกำลังพลหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และสามารถที่จะขยายผลไปยังหน่วยอื่นๆ ในกองทัพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. แนวทางที่ใช้ในการศึกษา เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา: การศึกษานี้จะมุ่งเน้นที่การศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์แพลตฟอร์ม FACEBOOK, X, YOUTUBE, TIKTOK และ INSTAGRAM ในการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูล (การสร้างการรับรู้), การป้องกันข่าวลวง(การสร้างภูมิคุ้มกัน/การป้องกันความเสี่ยง) และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้จะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการข่าวสาร, เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการข่าวสาร, ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และกำลังพลที่มีการติดตามข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

2.3 ขอบเขตด้านพื้นที่: กำลังพลของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ จังหวัดลพบุรี

2.4 ขอบเขตด้านเวลา: งานวิจัยนี้จะเน้นศึกษาข้อมูลจากช่วงปี พ.ศ. 2565 – 2568 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มเป้าหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญทางการทหาร, ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการข่าวสาร รวมถึงการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการกิจด้านการปฏิบัติการข่าวสาร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ SWOT ANALYSIS และ TOWS MATRIX เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อระบุประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่รวบรวมมา

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

กิจกรรม \ ระยะเวลา	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68
กำหนดหัวข้อการวิจัย	↔							
สอบการนำเสนอโครงร่าง เอกสารวิจัย		↔						
ศึกษาค้นคว้าปัญหา			↔	↔				
การวิเคราะห์, สังเคราะห์ ข้อมูล					↔			
การสรุปผลการวิจัย						↔		
การนำเสนอผลการวิจัย							↔	
จัดทำรูปเล่ม								↔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการ
ข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษในปัจจุบัน
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการ
ปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
3. ได้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการ
ปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

บทที่ 2

บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวน แนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับเนื้อหาตามหัวข้อของงานวิจัย ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ประเทศไทยได้กำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาประเทศภายใต้นโยบายของรัฐ โดยได้กำหนดกรอบหรือเครื่องมือโดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกराชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรงควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยังมุ่งเน้นการเสริมสร้างความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ภัยคุกคามทางไซเบอร์และภัยที่มาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม¹

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566 – 2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ประเด็นความมั่นคง มีเป้าหมายให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น และประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้นโดยการดำเนินงานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง คือต้องเร่งพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมและรวดเร็วทันเทียมในระดับสากล²

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570)

แผนนี้เน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มีเป้าหมายในการดำรงไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ และการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่างๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนาและในขณะเดียวกันต้องมีการดำเนินมาตรการป้องกันการสร้างความแตกแยกของสังคมทางไซเบอร์ และภัยจากการโจมตีสถาบันหลักของชาติ และการสร้างความในสังคมโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษในการปฏิบัติการข่าวสาร³

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ของกองทัพบก (พ.ศ.2566 - 2570)

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองทัพบก เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) กองทัพบก ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 วันที่ 3 ธันวาคม 2562 และวันที่ 15 ธันวาคม 2563 และเป็นไปตามบทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยแผนปฏิบัติราชการเป็นแผนระดับที่ 3 ซึ่งเป็นแผนหลักที่ใช้ในการขับเคลื่อนแผนระดับที่ 2 และยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

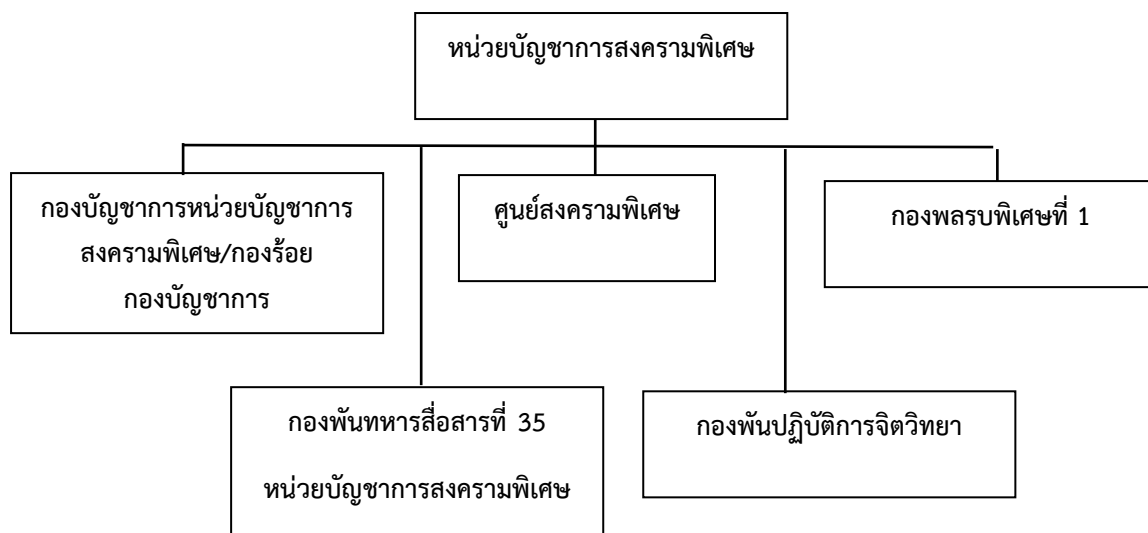
แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองทัพบก มีความมุ่งหมายหลักในการจัดเตรียมและเสริมสร้างกำลังของกองทัพบกให้มีความสามารถและความพร้อมในการป้องกันราชอาณาจักรและใช้กำลังตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งสามารถสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นที่พึงของประชาชนในทุกโอกาส และตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม

แผนปฏิบัติราชการของกองทัพบกในเรื่อง การพิทักษ์รักษา การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มุ่งเน้นการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มีความปลอดภัยสูงสุด รวมทั้งได้รับการเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติในฐานะสถาบันหลักสำคัญของชาติ และ ศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ และแผนปฏิบัติราชการของกองทัพบกในเรื่องการรักษาความมั่นคงของภายใน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ซึ่งหน่วย

บัญชาการสงครามพิเศษมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนภารกิจเหล่านี้ผ่านการปฏิบัติการข่าวสาร⁴

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษมีภารกิจในการปฏิบัติการพิเศษในพื้นที่ระวางป้องกันและพื้นที่การรบตั้งแต่ยามปกติเพื่อสถาปนาความมั่นคงตามแนวชายแดน สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุ แผนป้องกันประเทศและแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่หัวหน้าสายวิทยาการ ในเรื่องของการฝึก – ศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติการพิเศษ การส่งกำลังทางอากาศ การยุทธส่งทางอากาศ รวมทั้งการวิจัย พัฒนา และกำหนดหลักนิยมและจัดทำตำราทางวิทยาการที่เกี่ยวข้องด้านการปฏิบัติการข่าวสาร โดยกองปฏิบัติการข่าวสาร หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับการ การดำเนินการปฏิบัติการข่าวสาร และดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการข่าวสาร ตลอดจนการวิจัย พัฒนา กำหนดหลักนิยม และจัดทำพัฒนาตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข่าวสาร และงานด้านสารนิเทศของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ภาพที่ 2 การจัดหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO)

การปฏิบัติการข่าวสาร (IO) คือการใช้ข้อมูลและระบบข้อมูลแบบบูรณาการเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยมีผลกระทบต่อข้อมูลและระบบข้อมูลของฝ่ายตรงข้ามและกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เป้าหมายหลักคือการสร้างความได้เปรียบเหนือฝ่ายตรงข้ามด้วยการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของพวกเขา และในขณะเดียวกันก็ปกป้องการตัดสินใจและปฏิบัติการของฝ่ายตนเอง ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการปฏิบัติการข่าวสาร ได้แก่ การบูรณาการที่เป็นการประสานการใช้เครื่องมือและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทศนคติ หรือการตัดสินใจของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งหวังผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เช่น ฝ่ายตรงข้าม กลุ่มมิตร กลุ่มเป็นกลาง หรือประชากรของตนเอง โดยมุ่งหวังผลกระทบต่อข้อมูล เช่น บิดเบือน ทำให้สับสน ทำลายความน่าเชื่อถือ หรือสร้างความเข้าใจผิด เพื่อความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติการข่าวสาร

แนวคิดการปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ไม่ได้มาจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการสังเคราะห์ จากหลายสาขาและบุคคลสำคัญ โดยมีรากฐานมาจาก Carl von Clausewitz นักทฤษฎีการทหารชาวปรัสเซีย ที่เน้นความสำคัญของ "เจตจำนง" และ "ความคิด" ของศัตรู โดยมองว่าข้อมูลและการบิดเบือนข้อมูลมีบทบาทในการทำลายสิ่งเหล่านี้ Sun Tzu นักยุทธศาสตร์จีนโบราณ ที่กล่าวถึงการ "รู้จักศัตรู รู้จักตนเอง" และ "การหลอกลวง" เพื่อเอาชนะสงคราม ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของการปฏิบัติการข่าวสาร นักทฤษฎีการสื่อสารและจิตวิทยา เช่น ทฤษฎีการโน้มน้าว ทฤษฎีวาระการสื่อสาร และหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับการรับรู้และการตัดสินใจ ล้วนมีอิทธิพลต่อการออกแบบการปฏิบัติการข่าวสาร อีกแหล่งที่มาคือ หลักนิยมทางทหาร (Military Doctrines) กองทัพหลายประเทศ เช่น สหรัฐฯ (Joint Publication 3-13) และ NATO ได้พัฒนาหลักการปฏิบัติสำหรับ การปฏิบัติการข่าวสารอย่างต่อเนื่อง กล่าวโดยสรุปการปฏิบัติการข่าวสารเป็นแนวคิดที่ซับซ้อนและ มีพลวัต ซึ่งเป็นการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้ข้อมูลและระบบข้อมูลอย่างมีเป้าหมายในการสร้างความได้เปรียบเหนือฝ่ายตรงข้ามผ่านการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ โดยมีองค์ประกอบสำคัญตามหลักนิยมทางทหารของสหรัฐฯ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านจิตวิทยา, การลวงทางทหาร, สงครามอิเล็กทรอนิกส์, การรักษาความปลอดภัยการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์มีพัฒนาการอย่างหลากหลาย โดยมีการวิเคราะห์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ นักวิชาการได้เสนอกรอบแนวคิดและทฤษฎีมากมายเพื่ออธิบายบทบาท หน้าที่ และผลกระทบของสื่อสังคมต่อสังคมมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีเครือข่ายสังคม (social network theory), ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ (user participation theory), ทฤษฎีการแพร่กระจายของนวัตกรรม (diffusion of innovation) รวมไปถึงแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม (social capital) และอัตลักษณ์ในโลกดิจิทัล (digital identity)

2.1 ความหมายและประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เพื่อใช้สื่อสารระหว่างกัน เครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อใดๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยสามารถแบ่งประเภทหลักๆ ได้แก่ Social Network, Media Sharing, Micro Blogging, Blog และ Discussion Forum

2.2 การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการข่าวสาร

สื่อสังคมออนไลน์ในยุคปัจจุบัน มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการปฏิบัติการข่าวสาร ทั้งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การโต้ตอบข่าวสาร การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย การติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ และการบริหารจัดการภาวะวิกฤต

3. ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory) ของ Shannon & Weaver

ทฤษฎีการสื่อสารของ Shannon & Weaver หรือ แบบจำลองการสื่อสารเชิงเส้น เป็นทฤษฎีพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาทางวิศวกรรมในการส่งสัญญาณ แต่ภายหลังถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการสื่อสาร โดยเน้น กระบวนการส่งผ่านข้อมูลจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีสัญญาณรบกวน (Noise) แบบจำลองนี้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ แหล่งสาร (Information Source) หรือผู้สร้างข้อมูลหรือข่าวสาร ผู้เข้ารหัส (Transmitter/Encoder) ผู้แปลงข่าวสารเป็นสัญญาณ ช่องทาง (Channel) หรือสื่อกลางที่ส่งสัญญาณผ่านไป สัญญาณรบกวน (Noise Source) หรือสิ่งที่แทรกแซงการส่งสัญญาณ ผู้ถอดรหัส (Receiver/Decoder) ผู้แปลงสัญญาณกลับเป็นข่าวสาร และผู้รับสาร (Destination) หรือผู้ที่ได้รับและตีความข่าวสาร ทฤษฎีนี้เป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาการสื่อสารอย่างเป็นระบบ เน้นการส่งผ่านข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ และนำแนวคิดทาง

วิศวกรรมมาอธิบายการสื่อสารได้อย่างชัดเจน เป็นแบบจำลองเชิงเส้นที่ไม่รวมการตอบสนอง (Feedback) ให้มีความสำคัญกับการส่งผ่านข้อมูลมากกว่าความหมายของผู้รับสารเป็นผู้รับที่เฉื่อยชาและไม่ครอบคลุมการสื่อสารที่ไม่ตั้งใจ หรือความซับซ้อนของการสื่อสารระหว่างมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และบริบททางสังคม

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) ของ Max Wertheimer, Wolfgang Köhler และ Kurt Koffka

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) โดย Max Wertheimer, Wolfgang Köhler และ Kurt Koffka เป็นรากฐานของ จิตวิทยาเกสตัลท์ (Gestalt Psychology) ที่เน้นหลักว่า "ส่วนรวมมีความหมายมากกว่าผลรวมของส่วนย่อย" ทฤษฎีนี้อธิบายว่าสมองมนุษย์ไม่ได้รับรู้โลกจาก องค์ประกอบย่อย แต่จะจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นรูปแบบที่มีความหมายและสมบูรณ์ โดยอาศัยกฎแห่งการจัดระเบียบ (Laws of Organization) โดยหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ได้แก่ หลักแห่งความใกล้ชิด (Law of Proximity) ที่ระบุว่าสิ่งที่อยู่ใกล้กันมักถูกมองเป็นกลุ่มเดียวกัน หลักแห่งความคล้ายคลึง (Law of Similarity) ระบุว่าสิ่งที่คล้ายกันมักถูกมองเป็นกลุ่มเดียวกัน หลักแห่งความต่อเนื่องที่ดี (Law of Good Continuation) ระบุว่าเรามักรับรู้เส้นหรือรูปแบบที่ต่อเนื่อง หลักแห่ง การปิด (Law of Closure) ระบุว่าเรามักเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปของรูปร่างที่ไม่สมบูรณ์ หลักแห่ง ความเรียบง่าย (Law of Prägnanz) ระบุว่าการรับรู้มักจัดระเบียบเป็นรูปแบบที่เรียบง่ายที่สุด และหลักแห่งภาพและพื้นหลัง (Figure-Ground Relationship) ระบุว่าเราแยกสิ่งที่โดดเด่น (ภาพ) ออกจากสิ่งที่อยู่รอบๆ (พื้นหลัง) ทฤษฎีนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษารับรู้ การเรียนรู้การแก้ปัญหา และเป็นพื้นฐานในการออกแบบ เพื่อช่วยให้เข้าใจว่าสมองจัดระเบียบข้อมูลอย่างไร ทฤษฎีนี้ถูกวิจารณ์ว่าเป็นการอธิบายมากกว่าให้กลไกที่ชัดเจนและหลักการบางอย่างอาจคลุมเครือยากต่อการทดสอบเชิงปริมาณ อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้ยังคงมีคุณค่าในการทำความเข้าใจกระบวนการพื้นฐานของการรับรู้ของมนุษย์

5. ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory)

ของ Jay Blumler และ Elihu Katz ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ โดย Jay Blumler และ Elihu Katz เปลี่ยนจุดเน้นจากการที่สื่อมีอิทธิพลต่อ

ผู้รับสาร ไปเป็นการศึกษาว่าผู้รับสารทำอะไรกับสื่อ โดยมองว่าผู้ชมเป็นผู้รับสารที่มีความกระตือรือร้น ที่เลือกใช้สื่อเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะตัว แนวคิดหลักของทฤษฎีนี้ได้แก่แนวคิดที่ระบุว่าผู้ชมกระตือรือร้นและมีเป้าหมายและเลือกใช้สื่อจากแรงจูงใจและความต้องการที่ชัดเจน ผู้ชมริเริ่มเลือกสื่อตระหนักถึงความต้องการและเลือกสื่อที่ตอบสนองได้ดีที่สุด สื่อแข่งขันกับแหล่งอื่นและสื่อไม่ใช่แหล่งเดียวที่ตอบสนองความต้องการได้ คุณค่าสื่ออยู่ที่ผู้ชม โดยผู้ชมเป็นผู้ตัดสินว่าสื่อมีคุณค่าหรือไม่ โดยไม่ตัดสินเนื้อหา ความต้องการและความพึงพอใจหลักจากสื่อด้านการเรียนรู้ คือต้องการข้อมูล, ความรู้ ต้องการประสบการณ์ทางอารมณ์, ความสุขเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง, สถานภาพ เชื่อมโยงกับผู้อื่น, มีส่วนร่วมในสังคม หลีกหนีความเครียด, ความเบื่อหน่าย ทฤษฎีนี้ต่างจากทฤษฎีที่มองว่าสื่อมีอิทธิพลโดยตรง โดยเน้นบทบาทของผู้ชมในการเลือกตีความ และใช้สื่อ ข้อจำกัดของทฤษฎีนี้ได้แก่ อาจละเลยพลังของสื่อในการกำหนดวาระและความยากในการวัดความต้องการที่ซับซ้อนรวมถึงสมมติฐานว่าผู้ชมมีเหตุผล เสมอไป โดยรวมแล้วทฤษฎีนี้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญที่เข้าใจว่าทำไมผู้คนถึงเลือกใช้สื่อและได้รับความพึงพอใจอย่างไร แม้มีข้อจำกัดแต่ยังคงเป็นรากฐานในการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสื่อปัจจุบัน

6. ทฤษฎีเครือข่ายสังคม (Social Network Theory) ของ James S. Coleman, Barryn Wellman และ Harrison White

ทฤษฎีเครือข่ายสังคม (Social Network Theory) เป็นกรอบแนวคิดทางสังคมวิทยาที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา โครงสร้างของความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยทางสังคมต่างๆ (บุคคล, กลุ่ม, องค์กร) แทนที่จะมุ่งเน้นไปที่คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละหน่วย ทฤษฎีนี้มองว่ารูปแบบและความเข้มข้นของความเชื่อมโยงในเครือข่ายสังคมมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมทางสังคม, ทศนคติ, การแพร่กระจายของข้อมูล, และผลลัพธ์ทางสังคมอื่นๆ James S. Coleman, Barry Wellman และ Harrison White เป็นนักสังคมวิทยาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและนำเสนอแนวคิดที่แตกต่างกันแต่มีความเชื่อมโยงกันในทฤษฎีเครือข่ายสังคม ดังนี้

6.1 James S. Coleman เน้นย้ำแนวคิด ทุนทางสังคม (Social Capital) ซึ่งเป็นทรัพยากรที่เกิดจากโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ความไว้วางใจ บรรทัดฐาน ข้อมูล โอกาส และการสนับสนุน ที่ช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายได้ โดยทุนทางสังคมนี้เป็นทรัพย์สินเชิงโครงสร้าง ที่ฝังอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไม่ใช่คุณสมบัติส่วนตัว

ทุนทางสังคมมีหลายรูปแบบ เช่น พันธะหน้าที่และความคาดหวังการช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อหวังการตอบแทน ช่องทางข้อมูล เครือข่ายสังคมเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ บรรทัดฐานทางสังคม กฎเกณฑ์ที่ส่งเสริมความร่วมมือและความไว้วางใจ การปิด (Closure) เครือข่ายที่เชื่อมโยงกันอย่างหนาแน่น ทำให้เกิดบรรทัดฐานที่เข้มแข็งและ ลดพฤติกรรมฉวยโอกาส การเชื่อมโยง (Bridging) การเชื่อมระหว่างเครือข่ายที่ต่างกัน เพื่อเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลที่หลากหลาย Coleman ผสานแนวคิดนี้เข้ากับทฤษฎี เหตุผลนิยม (Rational Choice Theory) โดยอธิบายว่าบุคคลใช้เครือข่ายสังคมอย่าง มีเหตุผลเพื่อผลประโยชน์สูงสุด เขาวิเคราะห์ทุนทางสังคมทั้งในระดับจุลภาค (ปฏิสัมพันธ์ ส่วนบุคคล) และมหภาค (โครงสร้างสังคม) โดยชี้ว่าทุนทางสังคมระดับจุลภาคสามารถ ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ในระดับมหภาคได้ เช่น ความไว้วางใจในชุมชนนำไปสู่การร่วมมือ ดูแลความปลอดภัย หรือการมีเพื่อนหลากหลายทำให้เข้าถึงข้อมูลและมุมมองที่กว้างขึ้น

6.2 Barry Wellman มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในยุคปัจจุบัน เสนอ แนวคิด ปัจเจกชนแบบเครือข่าย (Networked Individualism) โดยมองว่าบุคคลไม่ได้ถูก จำกัดอยู่แค่ชุมชนทางภูมิศาสตร์อีกต่อไป แต่มีเครือข่ายส่วนตัวที่หลากหลายและกระจาย ตัวมากขึ้น Wellman อธิบายว่าความสัมพันธ์ทางสังคมได้เปลี่ยนจากรูปแบบกลุ่มไปสู่ เครือข่ายที่ยืดหยุ่น โดยแต่ละบุคคลเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายสังคมของตน ซึ่ง ประกอบด้วยความสัมพันธ์หลากหลายจากต่างสถานที่และบริบท ชีวิต ที่เชื่อมโยง (Connected Lives) นี้ถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่ช่วยให้ติดต่อและ รับการสนับสนุนจากเครือข่ายได้ทุกที่ทุกเวลา Wellman ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของ ความสัมพันธ์ที่อ่อนแอ (Weak Ties) ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมสู่ข้อมูลและโอกาสใหม่ๆ ที่ ความสัมพันธ์ใกล้ชิดอาจเข้าไม่ถึงเครือข่ายส่วนตัวที่หลากหลายนี้ให้การสนับสนุนทาง สังคมหลายรูปแบบ ทั้งด้านอารมณ์ ข้อมูล และความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น บุคคลอาจมีเพื่อนสนิทในต่างประเทศ เพื่อนร่วมงานที่ติดต่อกันทางอีเมล หรือกลุ่ม ออนไลน์ที่มีความสนใจเดียวกัน ซึ่งทั้งหมดนี้ให้การสนับสนุนที่แตกต่างกัน

6.3 Harrison White เน้นว่า โครงสร้างทางสังคม เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล และอัตลักษณ์ ก็เกิดขึ้นและได้รับการยืนยันผ่านเครือข่ายสังคม โครงสร้างทาง สังคมเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ที่ซ้ำๆ และอัตลักษณ์ของบุคคลหรือองค์กรก็เปลี่ยนแปลง ตามตำแหน่งและความสัมพันธ์ในเครือข่าย นอกจากนี้ เรื่องเล่าและวัฒนธรรม มีบทบาท สำคัญในการสร้างความเข้าใจและรักษาโครงสร้างทางสังคม ตลอดจนการควบคุมและการ

ต่อรองในเครือข่าย เขายังประยุกต์ทฤษฎีเครือข่ายสังคมกับการศึกษา ตลาด โดยมองว่าเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่อัตลักษณ์และพฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากตำแหน่งในเครือข่าย ทั้ง Coleman, Wellman และ White ต่างเห็นความสำคัญของความสัมพันธ์และโครงสร้างเครือข่ายในการทำความเข้าใจสังคม Coleman เน้นที่ ทูทางสังคม Wellman เน้นการเปลี่ยนแปลงของ ชุมชนและเครือข่ายส่วนตัว ส่วน White เน้นการก่อตัวของโครงสร้างทางสังคมและอัตลักษณ์ ผ่านปฏิสัมพันธ์ ซึ่งทฤษฎีเหล่านี้เสริมซึ่งกันและกันในการวิเคราะห์บทบาทของความสัมพันธ์และโครงสร้างเครือข่ายต่อพฤติกรรม โอกาสทัศนคติและอัตลักษณ์ทางสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพบก

งานศึกษาวิจัยของ พันเอก เรวัตร์ สายสร ศึกษาเรื่อง "แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ" พบว่า การพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมสื่อสารของกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการ สงครามพิเศษ เพื่อทำการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีของการปฏิบัติการข่าวสาร และเพื่อให้ ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดย ผลการวิจัยสรุปว่า แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารของ หน่วยบัญชาการ สงครามพิเศษ การจะให้บรรลุวัตถุประสงค์การปฏิบัติการข่าวสาร ต้องหาวิธีการทำให้เป้าหมายเกิดอารมณ์ และตัดสินใจกระทำ หรือไม่กระทำใด ๆ ได้ นั่นคือการผสมผสานกันของ บุคลากร, องค์กร หรือระบบที่ดำเนินกิจกรรมการรวบรวม, ดำเนินกรรมวิธี หรือ ใช้และกระจายข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ รวมไปถึงตัวข้อมูลข่าวสารเองด้วย เหล่านี้ เรียกว่า การสร้างสภาวะแวดล้อมในการปฏิบัติการข่าวสาร ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้นำ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะมีความรู้ความเข้าใจหลักการ และขั้นตอนในการปฏิบัติการข่าวสาร และมีแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร เพื่อสามารถปฏิบัติการกิจให้บรรลุตามเป้าประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำงาน ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹¹

งานวิจัยของ พันเอก วีระเดช วรรณศิลป์ เรื่อง "การปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพบกในยุค Thailand 4.0" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเสนอแนวทาง

การปฏิบัติการข่าวสารที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล ผลวิจัยพบว่า กองทัพบกได้พัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารอย่างเป็นระบบ เน้นการบูรณาการภารกิจต่างๆ ในภาวะปกติและวิกฤติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การวางแผนต้องเข้าใจแก่นของปัญหาเพื่อบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ ในยุค Thailand 4.0 สื่อดิจิทัลช่วยให้เข้าถึงผู้รับสารได้กว้างขึ้น ทำให้ข่าวสารกลายเป็นเครื่องมือสำคัญใน "สงครามข่าวสาร" โดยมีเป้าหมายเพื่อครอบครองความคิดและทัศนคติของผู้คนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน¹²

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในองค์กรทหาร

งานวิจัยของ พันเอก สมชัย กมล เรื่อง "แนวทางการเสริมสร้างกำลังพลกองทัพบก ให้ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์" พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่งผลทั้งด้านบวกและลบต่อกำลังพลและภาพลักษณ์องค์กร งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลและปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้อย่างสร้างสรรค์ ผลสรุปคือ การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ต้องอาศัย 2 ประการหลัก คือ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น ควบคุมการใช้สื่อตามแนวทาง ที่กองทัพบกกำหนด บังคับใช้กฎหมายคอมพิวเตอร์และบทลงโทษทางวินัยอย่างชัดเจน และ ให้ความรู้กำลังพลทุกระดับให้รู้เท่าทันสื่อ สามารถเลือกและใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้เอง การส่งเสริมและพัฒนาทักษะได้แก่ พัฒนาทักษะการสร้างและเผยแพร่เนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ และส่งเสริมการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่องสังคม¹⁵

งานวิจัยของ พันเอกหญิง วีรวดี ชูขันธิน เรื่อง "การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สาธารณะที่มีผลต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย" พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นในกองทัพ ทั้งเพื่อการทำงานและส่วนตัว สร้างความเสี่ยงต่อความมั่นคงของกองทัพไทยภัยคุกคามจากสื่อสังคมออนไลน์และอินเทอร์เน็ตมีหลายรูปแบบ เช่น การรบกวนการทำงาน การขโมยข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลที่สำคัญ การปลอมตัว และสงครามไซเบอร์ การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ไม่เพียงพอด้วยความรู้เชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่กองทัพต้องปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมที่ถูกต้องแก่กำลังพล ควบคู่ไปกับการวางมาตรการป้องกันและกำหนดนโยบายที่จริงจัง โดยผู้บริหารต้องเข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ การใช้ G-Chat สำหรับการสื่อสารและปฏิบัติการทางทหาร เป็นทางเลือกที่ช่วยป้องกันการรั่วไหลและการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต การเตรียมพร้อมด้าน อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยก็สำคัญต่อการตอบโต้ภัยคุกคามในโลกดิจิทัล⁸

งานศึกษาวิจัยของ พันเอก สุตแดน ศรีดามา ศึกษาเรื่อง "แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของกองทัพบก" พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ต้องมีมาตรการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ การใช้สื่อออนไลน์ของกองทัพบก ส่วนหนึ่งใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่รวดเร็วในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แต่ในด้านลบเมื่อใช้งานส่วนตัว ส่งผลกระทบ คือการรั่วไหลของข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับและถูกส่งไปยังกลุ่มเห็นต่าง การแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลออกไปสู่สาธารณะที่ส่งผลต่อการถูกวิจารณ์จากสังคม ที่นำเสนอภาพและวิดีโอที่ไม่เหมาะสม ทำให้สังคมเข้าใจผิดเกี่ยวกับกองทัพบก เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์องค์กร ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดแนวทางพัฒนาระบบการจัดการภายในกองทัพบก กำหนดวิธีควบคุมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่หน่วยงานใน 2 ระดับ คือ ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อควบคุมกำกับดูแลและประชาสัมพันธ์กำลังพลให้รับทราบวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์เหมาะสม รวมถึงกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจน สำหรับกำลังพลที่กระทำความผิดเพื่อป้องกันปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการกองทัพบก เพื่อลดผลกระทบต่อความมั่นคงและส่งเสริมภาพลักษณ์กองทัพบกที่ดีในอนาคต⁹

งานวิจัยของ พันเอก พิเชียรรัฐ ภารัญนิตย เรื่อง "แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง" ชี้ว่าแม้สื่อออนไลน์มีประโยชน์ด้านการสื่อสาร แต่กำลังพลขาดความรู้เรื่องกฎระเบียบและวิจารณ์ญาณ ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์กองทัพและความมั่นคงการแก้ไขปัญหานี้ต้องแบ่งบทบาทความรับผิดชอบเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ โดยเน้นการวางแผน กำกับดูแล และประชาสัมพันธ์ให้กำลังพลใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ รวมถึงกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน เพื่อลดผลกระทบต่อความมั่นคงและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพในระยะยาว¹⁰

งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ

งานวิจัยของจุฑามาศ ฉัตรสุริยวงศ์ ศึกษา "พฤติกรรม的开ปรับสื่อสังคมออนไลน์กับการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า การรู้เท่าทันสื่อช่วยลดผลกระทบจากข่าวลวง การศึกษาสำรวจพฤติกรรม的开ปรับและการมีปฏิสัมพันธ์บนสื่อรวมถึงระดับการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา ผลพบว่านักศึกษาคใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ย 31.06 ชั่วโมง/สัปดาห์ เพื่อดิตต่อสื่อสารเป็นหลัก โดยมีปฏิสัมพันธ์ในระดับ

ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) โดยรวม นักศึกษามีการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ผู้ที่มีอายุและระดับการศึกษาสูงกว่า รวมถึงนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีแนวโน้มรู้เท่าทันสื่อมากกว่า นอกจากนี้การรู้เท่าทันสื่อมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีปฏิสัมพันธ์บนสื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายความว่ายิ่งรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งมีปฏิสัมพันธ์มาก¹⁸

งานวิจัยของ ญัฐกาญจน์ ศุภรัตน์เมธี และนุชประภา โมกข์ศาสตร์ ศึกษาเรื่อง "แนวทางการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนเพื่อการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย" โดยมุ่งพัฒนาตัวชี้วัดสำหรับเยาวชน (อายุ 15-24 ปี หรือดิจิทัลเนทีฟ) ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งการศึกษาเอกสาร สังเคราะห์ทฤษฎี และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลการศึกษาแบ่งตัวชี้วัดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การรับข้อมูลเข้าครอบคลุมทักษะ การเข้าถึงข้อมูลหลากหลายแหล่ง การวิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือ รวมถึงการแยกข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น และการตระหนักในหน้าที่พลเมือง เช่น การแจ้งหน่วยงานเมื่อพบการกระทำผิดกฎหมาย และการส่งข้อมูลออก ประกอบด้วยทักษะการผลิตสื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ โดยเคารพความเห็นต่าง โตแย้งด้วยเหตุผล ใช้ภาษาสันติวิธี ไม่ดูหมิ่นผู้อื่น เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และการรู้สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบตามกฎหมาย¹⁹

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสังคมไทย

สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสังคมไทยช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2563 - 2567) สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะเด่นในด้านที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและหลากหลาย สื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้เหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้อย่างทันทั่วถึงและจากหลากหลายแหล่งที่มา ซึ่งส่งผลดีต่อการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นต่างๆ ของสังคม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแสดงออกทางประชาธิปไตย แพลตฟอร์มเหล่านี้เป็นพื้นที่ให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ และรวมตัวกันเพื่อขับเคลื่อนประเด็นทางสังคมและการเมืองต่างๆ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงทางสังคม สื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้คนสามารถเชื่อมต่อและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลที่มีความสนใจเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนเก่า ครอบครัว หรือกลุ่มคนที่มีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนออนไลน์และออฟไลน์ การส่งเสริมธุรกิจและการค้า แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นช่องทางสำคัญสำหรับการทำการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการ และการสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ให้กับผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และรายย่อย การสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง สื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งความรู้และข้อมูลมากมาย ผู้คนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ต่างๆ เข้าร่วมกลุ่มสนทนาในหัวข้อที่สนใจ และพัฒนาทักษะใหม่ๆ ได้ด้วยตนเองแนวนอน ในอนาคต สื่อสังคมออนไลน์จะยังคงมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย และแนวโน้มที่น่าสนใจ ได้แก่ การเติบโตของแพลตฟอร์มใหม่ๆ และรูปแบบการใช้งานที่หลากหลายขึ้น เราอาจเห็นการเกิดขึ้นของแพลตฟอร์มใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มมากขึ้น รวมถึงรูปแบบการใช้งานที่ผสมรวมเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น Metaverse และ AI ความท้าทายที่เพิ่มขึ้นในการจัดการกับข้อมูลที่ผิดพลาดและความเกลียดชัง การต่อสู้กับข่าวปลอมและการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์จะยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยทางดิจิทัลมากขึ้น ผู้ใช้งานจะตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นส่วนตัวและเรียกร้อง

ให้มีการควบคุมและปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลที่เข้มงวดขึ้น บทบาทที่เพิ่มขึ้นของ AI ในการจัดการเนื้อหาและ การกลั่นกรองข้อมูล เทคโนโลยี AI จะถูกนำมาใช้มากขึ้นในการตรวจจับและจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม รวมถึงการกลั่นกรองข้อมูลเพื่อลดการแพร่กระจายของข่าวปลอม การเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์ทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน สื่อสังคมออนไลน์จะยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการขับเคลื่อนประเด็นทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่รูปแบบและพลวัตอาจเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคมและการเมือง

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นผลกระทบในด้านลบต่อความมั่นคงของสังคมไทย ที่สำคัญได้แก่ การแพร่กระจายของข่าวปลอมและข้อมูลที่บิดเบือน (Fake News and Disinformation) สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางที่ข่าวปลอมและข้อมูลที่บิดเบือนสามารถแพร่กระจาย ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้าใจที่ถูกต้องของประชาชน สร้างความสับสน และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม การสร้างความแตกแยกและความขัดแย้งทางสังคม (Social Polarization and Conflict) อัลกอริธึมของสื่อสังคมออนไลน์มีแนวโน้มที่จะนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกับความเชื่อและความสนใจของผู้ใช้ ทำให้เกิด "ห้องเสียงสะท้อน" (Echo Chamber) ที่เสริมสร้างความคิดที่แตกต่างและนำไปสู่ความขัดแย้งทางความคิด ที่รุนแรงยิ่งขึ้น การคุกคามทางไซเบอร์และการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying and Online Harassment) สื่อสังคมออนไลน์เป็นพื้นที่ที่เกิดการคุกคาม กลั่นแกล้ง และสร้างความเกลียดชัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและความปลอดภัยของผู้ใช้งาน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง การละเมิดความเป็นส่วนตัวและการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในทาง ที่ผิด (Privacy Violation and Data Misuse) การเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งานบนสื่อสังคมออนไลน์ ก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัวและการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่อาจเป็นอันตราย การบ่อนทำลายสถาบันและความน่าเชื่อถือขององค์กรต่างๆ (Erosion of Trust in Institutions) การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือการโจมตีสถาบันต่างๆ บนสื่อสังคมออนไลน์สามารถ บั่นทอนความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือขององค์กรเหล่านั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสังคมในระยะยาวการแทรกแซงจากภายนอกและการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Foreign Interference and Information Operations) สื่อสังคมออนไลน์อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแทรกแซงกิจการภายในประเทศ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของสังคมไทย

การใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีผลต่อการดำเนินงาน เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

1. จุดแข็ง (Strengths)

คนไทยส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำในทุกๆ วัน ซึ่งปัจจุบันมีแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์หลากหลายให้เลือกใช้ สื่อสังคมออนไลน์ มีความสามารถในการเข้าถึงเป้าหมายได้รวดเร็ว สื่อสังคมออนไลน์เป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพหลากหลายรูปแบบ และการใช้ทรัพยากรน้อยเมื่อเทียบกับสื่อแบบดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์หรือวิทยุ การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีต้นทุน ที่ต่ำกว่าสามารถโต้ตอบกับประชาชนและควบคุมข้อมูลได้ทันที ทำให้กองทัพสามารถตอบโต้ข่าวลวง (Fake News) และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่สาธารณชนรวมทั้งสามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

ข้อมูลข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์มีความน่าเชื่อถือต่ำ มีข่าวลวง (Fake News) และข้อมูลบิดเบือนจำนวนมาก มีการแข่งขันในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสูง และยังขาดแนวทางการใช้งานที่เป็นมาตรฐาน กำลังพลบางส่วนอาจไม่มีความรู้เกี่ยวกับแนวทาง การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และยังมีความเสี่ยงในเรื่องปัญหาด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ มีความเสี่ยงที่ข้อมูลสำคัญของหน่วยจะรั่วไหลผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านสื่อดิจิทัล จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีทักษะในการผลิตเนื้อหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3. โอกาส (Opportunities)

สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายได้สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ได้กระแสการใช้สื่อออนไลน์ที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันประชาชนใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลหลัก

ซึ่งเป็นโอกาสในการเผยแพร่ข้อมูลของกองทัพ เทคโนโลยีใหม่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น AI และ Big Data Analytics สามารถช่วยวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพ ความร่วมมือกับองค์กรภายนอก สามารถประสานงานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและภาคเอกชนเพื่อพัฒนาแนวทางป้องกันข่าวลวงและภัยไซเบอร์

4. อุปสรรค (Threats)

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์อย่างรวดเร็วอาจต้องเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสื่อสังคมออนไลน์บางประเด็นเป็นสิ่งที่หน่วยงานราชการต้องทำการศึกษาทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ การแพร่กระจายของข่าวลวง (Fake News) อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือโจมตีกองทัพหรือสร้างความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชน การเปลี่ยนแปลงของอัลกอริทึมสื่อสังคมออนไลน์บางแพลตฟอร์มเช่น Facebook หรือ X (Twitter) มักมีการเปลี่ยนแปลงอัลกอริทึม ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลเข้าถึงเป้าหมายได้ยากขึ้น และภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การโจมตีทางไซเบอร์หรือการปลอมแปลงข้อมูล อาจเป็นอุปสรรคต่อความน่าเชื่อถือของข่าวสาร

การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาพิจารณาประกอบกัน นำมาวิเคราะห์ต่อยอดเพื่อกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ทำให้ได้กลยุทธ์ 4 รูปแบบ ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies) และกลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies)

ใช้จุดแข็งในด้านกำลังพลและหน่วยงานจำนวนมากในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ใช้จุดแข็งในการเผยแพร่ข้อมูลที่หลากหลายและน่าสนใจ ใช้จุดแข็งในการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายและสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างระบบการเผยแพร่ข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การป้องกันข่าวลวงและการรับมือกับการโจมตีทางไซเบอร์ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง ใช้ AI และ Big Data วิเคราะห์แนวโน้มข่าวสารและ

พฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย จัดตั้งหน่วยเฝ้าระวังข่าวลวง (Fake News Monitoring Unit) เพื่อคัดกรองข้อมูลเท็จ พร้อมทั้งพัฒนาแผนรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และสร้างแนวทางตอบโต้ที่รวดเร็ว

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies)

พัฒนาจุดอ่อนเพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาส ปรับปรุงข้อมูลที่ต้องการจะเผยแพร่เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้มีความน่าเชื่อถือ พัฒนากลยุทธ์การนำเสนอที่น่าสนใจ โดยจัดฝึกอบรมให้กำลังพลเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยคุกคาม

3. กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)

ลดผลกระทบจากจุดอ่อนและอุปสรรค หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาลข่าวลวง (FAKE NEWS) ป้องกันการถูกโจมตีทางไซเบอร์ ออกมาตรการควบคุมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลให้มีแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม เพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานความมั่นคงภายนอกเพื่อป้องกันภัยไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis และ TOWS Matrix พบว่าจุดแข็งของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษคือ ความสามารถในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ได้อย่างรวดเร็วและควบคุมการตอบโต้ข่าวลวง จุดอ่อนสำคัญคือการขาดแนวทางที่เป็นมาตรฐานและความปลอดภัยของข้อมูล โอกาสที่สำคัญคือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเช่น AI และ Big Data เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร อุปสรรคหลัก คือการแพร่กระจายของข่าวลวงและภัยคุกคามทางไซเบอร์ แนวทางที่แนะนำคือการพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (Best Practices) สำหรับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษและจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข่าวลวงเพื่อให้หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษสามารถควบคุมข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อรับมือกับความท้าทายและส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การให้ความรู้และทักษะแก่ประชาชนในการวิเคราะห์ ประเมิน และเลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ การมีกฎหมายและกลไกที่ชัดเจนในการจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากสื่อสังคมออนไลน์ และการบังคับใช้อย่างจริงจัง จะช่วยลดผลกระทบด้านลบได้ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่าง มีความรับผิดชอบเป็นสิ่งจำเป็น การพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือในการตรวจจับและจัดการกับข้อมูลที่ผิดพลาด การลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือที่จะช่วยในการตรวจสอบและจัดการกับข่าวปลอมและเนื้อหาที่เป็นอันตรายจะช่วยลดผลกระทบด้านลบได้ การสร้างวัฒนธรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์และเคารพซึ่งกันและกัน การส่งเสริมให้ผู้ใช้งานตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์บนโลกออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมออนไลน์ที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยสรุปแล้ว สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีทั้งคุณูปการและโทษมหันต์ต่อสังคมไทย การทำความเข้าใจพลวัตของการใช้งานและผลกระทบของมัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต จะช่วยให้เราสามารถวางแผนและดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์อย่างเต็มที่ ควบคู่ไปกับการลดผลกระทบด้านลบที่อาจส่งผลต่อความมั่นคงของสังคมไทย

บทที่ 4

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ สถานการณ์และสภาพปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสังคมไทย รวมทั้งกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร ในบทนี้จะนำเสนอการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อของงานวิจัย โดยจะนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ และชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์หรือความแตกต่าง รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดยเฉพาะในด้านการเผยแพร่ข้อมูลและการสร้างการรับรู้แก่สาธารณชน อย่างไรก็ตาม ยังคงพบข้อจำกัดในด้านแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและการควบคุมคุณภาพของข้อมูลที่เผยแพร่ จากผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับ ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory) ของ Shannon & Weaver ที่ระบุว่าองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารคือ “ผู้ส่งสาร, สาร, ช่องทาง, ผู้รับสาร และ ผลกระทบ” ซึ่งในการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ สื่อสังคมออนไลน์ทำหน้าที่เป็น ช่องทางหลัก ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยตรง การใช้สื่อออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและตอบโต้ข่าวลวง ยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory) ซึ่งระบุว่าผู้รับสารเลือกใช้สื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของตน จากการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันเอก วีระเดช วรรณศิลป์ (2563)¹² ที่ศึกษาการใช้การปฏิบัติการข่าวสาร (IO) ในยุค Thailand 4.0 ซึ่งพบว่า สื่อดิจิทัลเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินปฏิบัติการข่าวสารในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ผลวิจัยของ วีรวดี ชูชันธิ (2560)⁸ พบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่มีการควบคุมอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของกองทัพ ซึ่งเป็นประเด็นที่ยังคงต้องให้ความสำคัญในหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดยหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการใช้

สื่อสังคมออนไลน์ เช่น การออกแนวปฏิบัติ (Standard Operating Procedures: SOPs) สำหรับกำลังพล ควรมีการฝึกอบรมกำลังพลเกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis พบว่า ปัญหาหลักในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ มี 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Cybersecurity Threats) มีโอกาสที่ข้อมูลลับของหน่วยจะถูกเจาะระบบหรือรั่วไหล ขาดแนวทางการใช้สื่อที่เป็นมาตรฐาน ทำให้กำลังพลบางส่วนไม่มีความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับแนวปฏิบัติด้าน IO และการแพร่กระจายของข่าวลวง (Fake News) ซึ่งหน่วยยังไม่มีระบบที่มีประสิทธิภาพในการ คัดกรองข่าวเท็จ ปัญหาด้าน Cybersecurity สอดคล้องกับ ทฤษฎีการรักษาความปลอดภัยข้อมูล (Operations Security Theory) ซึ่งเน้นว่าการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในปฏิบัติการข่าวสาร ปัญหาการขาดมาตรฐานการใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถเชื่อมโยงกับ ทฤษฎีเครือข่ายสังคม (Social Network Theory) ซึ่งระบุว่าความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายสามารถกำหนดการรับรู้ของผู้รับสาร ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ พันเอก พิเชษฐ์รัฐ ภารัญนิตย (2564)⁸ ที่พบว่ากำลังพลของกองทัพบกขาดแนวทางปฏิบัติในการใช้สื่อออนไลน์ และเสนอให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่ออย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม พันเอก สมชัย กมล (2567)¹³ ได้เสนอว่า การใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลสื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยตรวจจับภัยคุกคามไซเบอร์ได้ ซึ่งอาจเป็นแนวทางที่หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษสามารถนำมาปรับใช้ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษควรจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข่าวลวง (Fake News Monitoring Unit) เพื่อป้องกันและตอบโต้ข่าวลวง ควรเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และสร้างระบบควบคุมการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข่าวสาร (IO)

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

จากการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix พบว่า แนวทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในปฏิบัติการข่าวสาร คือ การจัดทำแนวปฏิบัติ (Standard Operating Procedures: SOPs) เพื่อให้กำลังพลมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการเผยแพร่ข้อมูล การพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลข่าวสารภายในกองทัพ เพื่อช่วยให้หน่วยสามารถบริหารจัดการข้อมูลได้ง่ายขึ้น และการใช้เทคโนโลยี AI และ Big Data ในการวิเคราะห์แนวโน้มของข่าวสาร และตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันเอก สุดแดน ศรีดามา (2567)⁹ ที่เสนอว่า กองทัพควรพัฒนา แนวทางการป้องกันภัยไซเบอร์และกำหนดแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ปลอดภัย หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ควรบูรณาการแนวทางปฏิบัติด้านสื่อสังคมออนไลน์ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ เพื่อให้สามารถปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์ได้ทันที

สรุปการอภิปราย

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถสนับสนุนปฏิบัติการข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องมีมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันภัยไซเบอร์และควบคุมข่าวสาร แนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ การจัดตั้งหน่วยเฝ้าระวังข่าวลวง การฝึกอบรมกำลังพล และการนำเทคโนโลยี AI มาสนับสนุน หากสามารถดำเนินการตามแนวทางที่เสนอ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษจะสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ในการเพิ่มประสิทธิภาพสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารได้อย่างเต็มศักยภาพ

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

สถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วย บัญชาการสงครามพิเศษ

ผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสังคมไทยในปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นเครื่องมือหลักที่หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษใช้ในการดำเนินปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลและการสร้างการรับรู้แก่สาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารที่มองสื่อเป็นช่องทางสำคัญในการส่งสารไปยังผู้รับ และทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจที่ระบุว่าผู้รับสารเลือกใช้สื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของตน แม้สื่อสังคมออนไลน์จะมีบทบาทสำคัญ แต่หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ยังคงเผชิญกับข้อจำกัดในด้านแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและการควบคุมคุณภาพของข้อมูลที่เผยแพร่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับการปฏิบัติการข่าวสาร การใช้สื่อดิจิทัลเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินปฏิบัติการข่าวสารในปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบทของยุค Thailand 4.0 ที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนทุกภาคส่วน

ปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Cybersecurity Threats) ภัยคุกคามทางไซเบอร์เป็นปัญหาสำคัญ โดยมีโอกาสที่ข้อมูลที่มีชั้นความลับของหน่วยจะถูกเจาะระบบหรือรั่วไหล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการรักษาความปลอดภัยข้อมูลที่เน้นความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยในปฏิบัติการข่าวสาร การขาดแนวทางการใช้สื่อที่เป็นมาตรฐาน กำลังพลบางส่วนอาจไม่มีความเข้าใจที่เพียงพอเกี่ยวกับแนวปฏิบัติด้านการปฏิบัติการข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเชื่อมโยงกับทฤษฎีเครือข่ายสังคมที่ระบุว่าความสัมพันธ์ในเครือข่ายกำหนดการรับรู้ และสอดคล้องกับ

งานวิจัยที่พบว่ากำลังพลอาจขาดแนวทางปฏิบัติในการใช้สื่อออนไลน์ การแพร่กระจายของข่าวลวง (Fake News) หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษยังไม่มีระบบที่มีประสิทธิภาพในการคัดกรองและจัดการกับข่าวเท็จ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอแนะว่าการใช้ AI อาจช่วยในการตรวจจับภัยคุกคามไซเบอร์และข่าวลวงได้

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ผลการวิจัยยังสามารถให้แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ได้แก่ การจัดทำแนวปฏิบัติ (Standard Operating Procedures: SOPs) คือการมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนจะช่วยให้กำลังพลมีหลักเกณฑ์ในการเผยแพร่ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ การพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลข่าวสารภายในกองทัพ การมีแพลตฟอร์มภายในจะช่วยให้หน่วยสามารถบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข่าวสารได้ง่ายขึ้น การใช้เทคโนโลยี AI และ Big Data การนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มของข่าวสารและตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์ จะช่วยให้หน่วยสามารถปรับกลยุทธ์และรับมือกับสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เสนอแนะการพัฒนาแนวทางการป้องกันภัยไซเบอร์และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ปลอดภัย การจัดตั้งหน่วยเฝ้าระวังข่าวลวง (Fake News Monitoring Unit) การมีหน่วยงานเฉพาะจะช่วยให้การป้องกันและตอบโต้ข่าวลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ เช่น การสร้างระบบควบคุมการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล ทั้งนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์มีศักยภาพในการสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษอย่างมาก แต่จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน การเพิ่มมาตรการด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ การจัดการกับปัญหาข่าวลวง และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สร้างแนวทางปฏิบัติด้านสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพล โดยออกมาตรฐาน (Standard Operating Procedures: SOPs) สำหรับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และจัดทำแนวทางการเผยแพร่ข้อมูล การตอบโต้ข่าวลวง และการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล
2. จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังข่าวลวง (Fake News Monitoring Unit) โดยใช้ AI และระบบตรวจจับข่าวลวงเพื่อติดตามข้อมูลที่เป็นภัยต่อหน่วย รวมทั้งสร้างระบบการแจ้งเตือน (Alert System) เพื่อให้กำลังพลสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้อง
3. พัฒนาแพลตฟอร์มภายในสำหรับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดยการสร้างเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันของหน่วย เพื่อเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นทางการ และลดการพึ่งพาแพลตฟอร์มของเอกชนที่อาจเปลี่ยนอัลกอริทึมและเข้าถึงข้อมูลได้น้อยลง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ฝึกอบรมกำลังพลเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ ฝึกทักษะ การสื่อสารและการตอบโต้ข้อมูลที่เป็นภัยต่อความมั่นคง
2. เพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทำงานร่วมกับหน่วยข่าวกรอง และหน่วยงานด้านความมั่นคงไซเบอร์ ประสานงานกับแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, X, TikTok เพื่อควบคุมข้อมูลที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคง
3. นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการปฏิบัติการข่าวสาร ใช้ AI วิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกำหนดกลยุทธ์การเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสม ใช้ Data Analytics เพื่อตรวจจับแนวโน้มข้อมูลเชิงลบและตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

แม้ว่างานวิจัยนี้จะให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ แต่ยังมีประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ การพัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์สำหรับกำลังพล ควรศึกษาแนวทางป้องกันภัยไซเบอร์ในกองทัพต่างประเทศ และวิเคราะห์ว่าสามารถนำมาปรับใช้กับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษได้อย่างไร การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการตรวจจับข่าวลวง ควรศึกษาว่า AI สามารถช่วยกรองข้อมูลที่ผิดพลาดหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงได้อย่างไร และพัฒนาอัลกอริทึมที่เหมาะสมกับบริบทของกองทัพไทย แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในสถานการณ์วิกฤต ควรศึกษา กรณีศึกษาของประเทศอื่นๆ ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารกับประชาชนในช่วงภัยพิบัติหรือความไม่สงบทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

1. ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561.
2. ราชกิจจานุเบกษา. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2566 – 2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). เล่ม 140 ตอนพิเศษ 51. 2566
3. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (2566-2570). กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว หน้า 80.
4. แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปีของกองทัพบก (พ.ศ.2566 - 2570) [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2567]. เข้าถึงได้จาก https://doo.rta.mi.th/DooNew/2567_2.pdf
5. กรมยุทธการทหารบก. (2562). แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก (ม.ป.ท.). กองสารสนเทศการวิจัย สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารของกองทัพบก. (2557)
6. พีระยุทธ ชุมโคตร, พันเอก.(2565). การพัฒนาการใช้แอปพลิเคชันไลน์เพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพบก [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล].
7. แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก Information Technology for Chief Exclusive (วทบ.)
8. วีรวดี ขุขันธิน, พันเอกหญิง. การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สาธารณะมีผลต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2560
9. สุดแดน ศรีตามา, พันเอก. แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรองรับ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของกองทัพบก [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย การทัพบก; 2567
10. พิเชียรรัฐ ภารัญนิตย์, พันเอก. แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2564
11. เรวัตร สายสร, พันเอก. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2563
12. วีระเดช วรรณศิลป์, พันเอก. การปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพบกในยุค Thailand 4.0 [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2563
13. วชิรินทร์ แก่นทอง, พันเอก. การปฏิบัติการข่าวสารภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคงของกองทัพไทย [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2560

14. สืบสกุล ชมพูนุช, พันเอก. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการข่าวสารของกองทัพบกภาคที่ 3 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอย่างเป็นองค์รวม [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2565
15. สมชัย กมล, พันเอก. แนวทางการเสริมสร้างกำลังพลกองทัพบกให้ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2567
16. ภิศเดช รักการดี, พันเอก. แนวทางการปฏิบัติการเสนาสนะเทคโนโลยีในยุคสื่อสังคมออนไลน์ [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2564
17. เสาวลักษณ์ หงส์ทอง, พันเอกหญิง. แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤตผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกองบัญชาการกองทัพไทย [เอกสาร วิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2563
18. จุฑามาศ ฉัตรสุริยวงศ์ (2564). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์กับการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
19. ญัฐกาญจน์ ศุกลรัตน์เมธี และนุชประภา โมกข์ศาสตร์ (2562). การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนเพื่อการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย. สถาบันพระปกเกล้า, สำนักวิจัยและพัฒนา.
20. พรทิพย์ เย็นจะบก (2546). การรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy). วารสารมนุษยศาสตร์ เล่มที่ 11 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์. วารสารไทยคู่ฟ้า ฉบับเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2562 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2562). นโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ 12 เรื่อง. <https://www.soc.go.th/wp-content/>
21. ศิริกาญจน์ จันทร์วิชน (2564). ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
22. เสาวภาคย์ รัตนพงศ์ (2563). การศึกษาลักษณะของข่าวปลอมที่เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ในประเทศไทยและแนวทางการรับมือ. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก นันทภพ ไชยสงค์

วัน เดือน ปีเกิด 26 กุมภาพันธ์ 2520

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2544 ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ. 2549 หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่าทหารราบ ศูนย์การทหารราบ รุ่นที่ 117

พ.ศ. 2551 หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่าทหารราบ ศูนย์การทหารราบ รุ่นที่ 78

พ.ศ. 2555 หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 90

พ.ศ. 2567 ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2544 รองผู้บังคับหมวดปฏิบัติการจิตวิทยา กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา

พ.ศ. 2549 รองผู้บังคับกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยา กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา

พ.ศ. 2553 ผู้บังคับกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ 2 กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา

พ.ศ. 2554 นายทหารฝ่ายยุทธการ กรมทหารราบที่ 112 กองพลทหารราบที่ 11

พ.ศ. 2560 ผู้บังคับกองพันปฏิบัติการจิตวิทยา หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
(อัตราพันโท)

พ.ศ. 2561 อาจารย์หัวหน้าแผนกปฏิบัติการทางอากาศ กองการศึกษา
โรงเรียนสงครามพิเศษ ศูนย์สงครามพิเศษ

พ.ศ. 2563 ผู้บังคับกองพันปฏิบัติการจิตวิทยา หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
(อัตราพันเอก)

พ.ศ. 2565 รองผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2566 รองผู้อำนวยการกองปฏิบัติการข่าวสาร หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ